

عنوان مقاله:

تحلیل معرفتی و جامعه شناختی دوره شکوفایی و دوره تعالی (معاصر) عرفان اسلامی

محل انتشار:

فصل نامه معرفت فرهنگی اجتماعی، دوره 13، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

قاسم ابراهیمی پور - استادیار گروه جامعه شناسی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

سیدمحمدحسین حسینی - دکترای اندیشه معاصر مسلمین جامعه المصطفی العالمیه

خلاصه مقاله:

یکی از مباحث مهم علوم اجتماعی بررسی ادوار علوم است. این مقاله به جریان شناسی دو دوره مهم علم عرفان و رهبران فکری آن، یعنی دوره شکوفایی و ظهور محیی الدین عربی، و دوره تعالی (معاصر) و ظهور صدرالمتالهین پرداخته است. شرایط اجتماعی و خانواده عالم پرور و گشایش علمی و سیاسی این دو دوره، منجر به ظهور این دو شخصیت تأثیرگذار شده است. این مقاله با روش «تطبیقی» و در چارچوب نظریه «روش شناسی بنیادین» که نظریه ای در جامعه شناسی معرفت و مبتنی بر رئالیسم انتقادی صدرایی است، به بررسی پیشرفت های علمی و مبلائی معرفتی و غیرمعرفتی دو دوره پرداخته و دریافته که عرفان در دوره تعالی نسبت به دوره های گذشته از رویکرد انزوا خارج شده و توسط سید حیدر آملی شیعی شده است. به علاوه می توان به فلسفی شدن عرفان توسط شخصیت صدرالمتالهین که وامدار ابن عربی است و همچنین ظهور عرفان در عرصه اجتماعی توسط شاگردان مکتب عرفانی نجف و نوصدراییانی همچون امام خمینی (ره) و نقش داشتن در قیام های انقلابی و مذهبی و ظهور عرفان های سکولار و لائیک در عصر حاضر اشاره کرد.

کلمات کلیدی:

جامعه شناسی معرفت عرفانی، دوره شکوفایی، دوره معاصر، ابن عربی، صدرالمتالهین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1700222>

